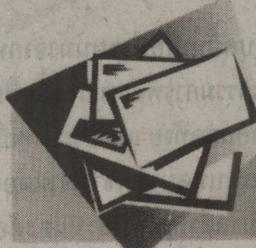

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	6 ก.ค. 2551	38	13792	5

จดหมายเหตุ ล้านนา

สาวน้อย

สาวน้อยหรือสาวจี้เป็นภาษาล้านนามีความหมายว่า เด็กผู้หญิงที่กำลังจะเจริญเติบโตขึ้นสู่วัยสาว ซึ่งภาษาปัจจุบันมักจะเรียกแตกต่างกันไป เช่น วัยเอื้อะ ๆ วัยขบเผาะ วัยกระเตาะ วัยรุ่น เป็นต้น วัยนี้ร่างกายเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ เริ่มมีรอบเดือนหรือประจำเดือน ประทุมถันเริ่มโต เสียงเริ่มเปลี่ยน ผิวพรรณเปล่งปลั่ง แวตามีความสดใส มองดูไร้เดียงสา น่าทะนุถนอมหรือเก็บมาไว้เลี้ยงดูเล่น สาวน้อยเปรียบเสมือนหมาน้อยธรรมดาหรือหมาตัวเล็ก ๆที่กำลังจะเจริญเติบโต มันมีความน่ารักน่าเอ็นดู และยากจะอธิบายให้เข้าใจและเกิดความรู้สึกตามได้ ดังนั้น ท่านผู้อ่านต้องไปดูไปสัมผัสด้วยตนเองจึงจะพิสูจน์ได้ว่าที่เขียนมานั้นมีความจริงและรู้สึกได้จริงหรือไม่แล้วท่านจะพบกับคำว่า "ความรู้สึกที่สัมผัสได้"

สาวน้อยเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็นอยากทดลองว่าที่เขาพูดเขาว่านั้นเป็นอย่างไร สาวน้อยเปรียบเทียบกับเด็กกับเมล็ดพันธุ์พืชที่ดีมีคุณภาพ เอาไปว่านไปเพาะ ณ ที่ใดก็ย่อมเจริญงอกงาม วัยนี้หากพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือผู้ใหญ่คอยชี้แนะว่าสิ่งไหนดีสิ่งไหนชั่ว สิ่งไหนที่ควรทำ และสิ่งไหนไม่ควรทำแล้ว สาวน้อยก็อาจจะก้าวเดินหรือมีเส้นทางของชีวิตไปในทิศทางที่ไม่พึงปรารถนาของผู้ปกครองและสังคมได้ ดังนั้น สาวน้อย อาจจะถูกล่อลวง ถูกชักนำไปในทางที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ก็ได้ และหากมีเพียงคน ๆ เดียวกันก็ไม่มากนักใจอะไร แต่หากมีจำนวนมากก็จะสร้างปัญหาหอบด้านให้กับสังคมและยากที่จะแก้ไขและเยียวยาให้ปัญหานั้น ๆ หดไปได้

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	6 ก.ค. 2551	38	13792	5

สาวน้อย "หน้าหมดดำใส" [หน้าตาสะอาด แววตาสดใส (ดำใสเมียง ๆ) มองดูไร้เดียงสา] ย่อมเป็นที่สะดุดตาสะดุดใจของผู้ชายอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน ในขณะเดียวกันผู้ชายที่สูงอายุก็มักชอบจะมองสาวน้อยเช่นกัน ผู้สูงอายุนี้ก็คือผู้ชายที่มีลูกมีเมียแล้ว และ/หรือได้วางรากฐานครอบครัวไว้อย่างมั่นคง ลูกเต้าก็ส่งเสียให้รำเรียนหนังสือหนังสือหาจนสำเร็จการศึกษาและสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ และ/หรือหากลูกเต้าได้มีครอบครัวแล้วก็ยิ่งสบายอกสบายใจมากขึ้น แม่บ้านที่อยู่ด้วยกันมานานก็ชักเริ่มจะขึ้นคาน มองดูแล้วไม่ค่อยจะสดใสเมื่อครั้งยังสาว ๆ เปรียบดังเช่นดูโทรทัศน์ขาวดำ ผู้ชายบางคนหากรู้จักพอก็จะหันหน้าเข้าวัดเข้าวา แต่บางคนไม่รู้จักอ้อมจักพอก็มักจะมองหาสาวน้อยมาเป็นเมียอีกสักคน เข้าตำราคำโบราณที่ว่า "วัวแก่อยากกินหญ้าอ่อน" "เฒ่าหิวหรือหิวพญานาค" "เฒ่าต้มหากลับ" "แก่แล้วยังไม่รู้จักเจียมสังขาร" "ตะปบยังดังและ/หรือตะปบไปไกลถึงร้อยเมตรได้สบาย" ซึ่งมันก็เป็นเรื่องจริงเป็นเรื่องของธรรมชาติ จะผิดจะถูกจะเหมาะสมประการใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับบริบทที่มาเป็นปัจจัยเกื้อหนุนในเรื่องนั้น ๆ

เพราะเหตุว่าคนเรานั้นมีความอยากความต้องการไม่เหมือนกัน คนล้านนาจึงพูดถึงวัยและอายุไว้ว่า "อายุสิบปีอาบนํ้าบ่าหนาว ขาวปีแฉ่วสาวบ่ากาย สามสิบปีบ่นายสงสาร สี่สิบปีเยี่ยะก่านเหมือนฟ้าผ่า ห้าสิบปีสาวน้อยด่าบ่เจ็บใจ หกสิบปีโงเหมือนฟาน ก เจ็ดสิบปีบาโหกเต็มตัว แปดสิบปีโคหัวเหมือนไห เก้าสิบปีใช้ก็ตายบ่าใช้ก็ตาย" ท่านผู้อ่านจะสังเกตเห็นได้ว่าผู้ชายอายุ 50 ปีเป็นวัยกลางคน ผ่านร้อน ผ่านหนาว ผ่านแดด ผ่านฝน มานานย่อมมีประสบการณ์ในชีวิตมาอย่างโชกโชนจนมีรอยตีนกา ขึ้นที่หางคิ้ว ซึ่งภาษาปัจจุบันเขาพูดกันว่า "ร่องรอยแห่งประสบการณ์" ถ้าถูกสาวน้อยดูด่าว่ากล่าวด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพก็มักจะไมโกรธหรือโมโห ซึ่งมีเหตุผลอยู่ 2 ประการคือ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	6 ก.ค. 2551	38	13792	5

1. สาวน้อยเป็นผู้นำรักนำเอ็นดู ไม่ประสีประสาอะไร จะพูดอะไรรุนแรงไปก็อาจจะเป็นเพราะว่ารู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังนั้น ผู้ใหญ่หรือผู้มีอายุจึงไม่ถือสาเอาความกับสาวน้อยและ 2. ที่ไม่ถือสาเอาความกับสาวน้อยก็เพราะเหตุว่าอยากได้สาวน้อยมาทำเมีย ถ้าสาวน้อยหลงเชื่อผู้มีประสบการณ์ก็อาจจะเสียใจ เพราะตนเองยังอ่อนต่อโลกและอาจจะเป็นโรคตามมาก็ได้ และในทางตรงกันข้ามสาวน้อยอาจจะยินยอมพร้อมใจเป็นเมียก็ไม่ว่ากัน เพราะเหตุว่าคุณลุงสามารถให้ความช่วยเหลือสาวน้อย ได้ทุก ๆ อย่าง เช่น อยากได้โทรศัพท์มือถือ อยากได้มอเตอร์ไซด์หรือรถยนต์ อยากได้นาฬิกา อยากได้แหวน อยากได้สร้อย อยากได้บ้านหรือคอนโด ฯลฯ คุณลุงยินยอมพร้อมที่จะมอบให้ ซึ่งลักษณะที่กล่าวมานี้สังคมของชาวล้านนาปัจจุบันมีเป็นจำนวนมาก

ดังนั้น จึงทำให้คำว่า "สาวน้อย" ของล้านนาในอดีตสิ้นแล้วซึ่งคุณค่าและความหมาย หมดคำ หมดราคา หมดความสำคัญ และสูญเสียในศักดิ์ศรีของความเป็นสาวน้อยเหมือนอย่างในอดีตสาวน้อยในอดีตส่วนใหญ่จะยึดถือผู้สูงอายุนั้นเป็นที่เคารพสักการะนั้นคือผู้ใหญ่มิใช่คุณธรรมและจริยธรรม สาวน้อยในปัจจุบันบางคนมองผู้ใหญ่ ในเรื่องของฐานะและวัตถุนิยมมากกว่าในเรื่องของจิตใจ ซึ่งเรื่องนี้ผู้อ่านสามารถพิสูจน์ได้ด้วยตัวของท่านเองได้ไม่ยากถ้าอยากจะพิสูจน์ก็อย่าลืมชวนผมไปด้วย.

สมทบ พาจรทิศ คณะเทคนิคการแพทย์ มช.